

# **O B S A H:**

**1/ NEJČASTĚJŠÍ DOTAZY K PROVEDENÍ ROČNÍHO ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH**

**2/ POKYN GFŘ D-22 K JEDNOTNÉMU POSTUPU PŘI UPLATŇOVÁNÍ  
NĚKTERÝCH USTANOVENÍ ZÁKONA 586/1992 Sb. O DANÍCH Z PŘÍJMŮ**

**3/ DAŇOVÉ ZVÝHODNĚNÍ NA DĚTI V ROCE 2015 A NEPŘEDLOŽENÍ  
POTVRZENÍ O STUDIU V PRŮBĚHU ROKU**

**4/ ODPOVĚDI NA DOTAZY**

**Příloha: Pokyn GFŘ D-22 k jednotnému postupu při uplatňování zákona o  
daních z příjmů (jen v elektronické podobě)  
OBSAH DIS 2014 (jen v elektronické podobě)**

Vážení přátelé,

i v dnešním čísle informačního servisu se ještě věnujeme provedení ročního zúčtování záloh na daň z příjmů za rok 2014, a to hlavně formou odpovědí na dotazy. Kromě toho zde najdete výklad k Pokynu GFR D-22 k jednotnému postupu při uplatňování některých ustanovení zákona o daních z příjmů, který se může použít již pro zdaňovací období roku 2014.

#### **UPOZORNĚNÍ:**

Podle uzavřené smlouvy na poradenství mají všichni naši klienti nárok na „telefonické konzultace“. Telefonické konzultace poskytujeme od pondělí do čtvrtka od 8,00 do 12,00 hod. na telefonních číslech

**224 311 286** nebo

**224 312 690**

Emailové dotazy můžete využít pouze v případě, že jsou obě poradenské telefonní linky přetíženy a není možné se dovolat. Zde je ale vždy třeba uvést číslo smlouvy a telefonní číslo, na které Vám odpovíme. Písemné odpovědi nejsou součástí uzavřené smlouvy. Odpovědi na časté dotazy, které budou zajímat širší okruh našich klientů najdete v rubrice „odpovědi na dotazy“.

#### **1/ NEJČASTĚJŠÍ DOTAZY K PROVEDENÍ ROČNÍHO ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH**

**Musí podat daňové přiznání poživatel starobního důchodu, který již nikde nepracuje, nemá ani příjmy z podnikání podle § 7 ZDP a jeho příjmy z pronájmu pozemků podle § 9 byly v roce 2014 11680 Kč?**

Podle § 38g odst. 1 je povinen podat daňové přiznání každý, jehož roční příjmy, které jsou předmětem daně z příjmu přesáhly 15000 Kč. Jelikož příjmy z pronájmu byly nižší 15000 Kč, nemusí podávat za rok 2014 daňové přiznání. Pokud by jeho příjmy z pronájmu překročily 15000 Kč, musí daňové přiznání podat, jinak mu hrozí pokuta za nepodání daňového přiznání ve výši 500 Kč (§ 250 odst. 4 daňového řádu). V případě, že by měl ještě příjmy ze zaměstnání podle § 6, musel by podat daňové přiznání, protože při souběhu s příjmy ze závislé činnosti (§ 6) je hranice pro podání daňového přiznání pouze 6000 Kč.

**V listopadu 2014 nám zaměstnanec oznámil, že jeho dcera přerušila studium na vysoké škole z důvodu porodu dítěte. My jsme u něho zastavili odpočet daňového zvýhodnění na dceru od měsíce listopadu. Od kdy u něho budeme moci opět daňové zvýhodnění na dceru uplatnit, když doba přerušení studia je do září 2015? Mohli bychom zaměstnanci poskytnout daňové zvýhodnění alespoň na vnuka, pokud jeho rodiče nemají příjmy, z nichž by si mohli daňové zvýhodnění uplatnit?**

Váš postup při uplatnění daňového zvýhodnění na dítě byl nesprávný, protože podle § 14 odst. 2 písm. d) zákona 117/1995 Sb. o státní sociální podpoře se za soustavou přípravu na budoucí povolání považuje také „doba přerušení studia na vysoké škole, po kterou by jinak trvala mateřská nebo rodičovská dovolená“. Z toho vyplývá, že daňové zvýhodnění na dceru vašeho zaměstnance bude náležet po celou dobu přerušení studia (studium je možno přerušit po dobu, po kterou by trvala

mateřská a rodičovská dovolená podle §§ 195 až 198 ZP). Daňové zvýhodnění na vnuka by náleželo podle § 35c odst. 6 ZDP v případě, že jeho rodiče nemají dostatečné příjmy, z nichž by mohli daňové zvýhodnění uplatnit.

**Zaměstnanec, který uplatňuje daňové zvýhodnění na svého vnuka, se nás přišel zeptat, zda si může uplatnit za rok 2014 i „slevu za umístění dítěte“ (školnovné) za vnuka a přinesl nám potvrzení ze školky, že na tohoto vnuka byla zaplacená v roce 2014 částka 9750 Kč. Můžeme mu tuto slevu za umístění uznat?**

Podle § 35bb odst. 3 ZDP lze slevu za umístění vlastního vnuka uplatnit pouze v případě, že je v péči nahrazující péči rodičů. Tzn., že pokud si Váš zaměstnanec uplatňuje daňové zvýhodnění na vnuka pouze z toho důvodu, že jeho rodiče nemají dostatečné příjmy, nelze slevu za umístění uplatnit. Jestliže by byl vnuk svěřen zaměstnanci do péče nahrazující péči rodičů, mohlo se školnovné uplatnit.

**Nastoupil u nás zaměstnanec, kterému jeho předchozí zaměstnavatel nevyplatil odstupné při skončení pracovního poměru. Od Úřadu práce obdržel tzv. kompenzaci odstupného. Je možné u tohoto zaměstnance provést roční zúčtování záloh v případě, že mu byla vyplacena Úřadem práce kompenzace odstupného?**

Kompenzace za nevyplacené odstupné vyplácená podle § 44b zákona 435/2004 Sb. o zaměstnanosti je plněním z uplatňování státní politiky zaměstnanosti. Kompenzace odstupného je jako nástroj státní politiky zaměstnanosti příjmem, který je osvobozen od daně z příjmů fyzických osob podle § 4 odst. 1 písm. h) zákona o daních z příjmů a zaměstnanci je možné při splnění ostatních podmínek provést roční zúčtování záloh.

**Náš zaměstnanec uplatňuje daňové zvýhodnění na zletilé dítě, které je držitelem průkazu ZTP/P a studuje střední školu (potvrzení o studiu doložil). Dne 12. října nám zaměstnanec přinesl rozhodnutí ČSSZ o přiznání invalidního důchodu třetího stupně, a to zpětně od měsíce února 2014 (tj. od dosažení zletilosti) a zároveň nám sdělil, že dítěti byla v měsíci říjnu vyplacena první záloha na tento důchod. Daňové zvýhodnění jsme již za měsíc říjen neposkytli. Náš dotaz zní, zda musíme zpětně opravit měsíce březen až září, kdy bylo uplatňováno daňové zvýhodnění na toto dítě?**

Podmínky, za kterých je toto dítě považováno po dosažení zletilosti za vyživované dítě jsou uvedeny v § 35c odst. 6 ZDP. První podmínka řádného studia je splněna studiem na střední škole. Druhou podmínkou je „nepobírání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně“. Podle zákona o důchodovém pojištění vzniká dítěti s průkazkou ZTP/P nárok na invalidní důchod třetího stupně dovršením věku 18 let. Jelikož zákon o daních z příjmů spojuje nárok na daňové zvýhodnění s **pobíráním tohoto důchodu** a ne se vznikem nároku na tento důchod, je možné daňové zvýhodnění poskytnout až do měsíce října 2014.

**Pracuje u nás již několik let francouzský občan, který je zde daňovým rezidentem. V roce 2014 nám předložil do češtiny přeloženou smlouvu o penzijním pojištění uzavřenou ve Francii. Ve smlouvě je sjednána výplata**

**plnění z penzijního pojištění až po 60 kal. měsících a současně nejdříve v roce dosažení věku 60 let. Po skončení roku 2014 přinesl potvrzení, že si na tuto smlouvu v tomto roce zaplatil 600 euro. Můžeme toto penzijní pojištění uznat jako nezdanitelnou částku a v případě že ano, tak za jakých podmínek?**

Podle § 15 odst. 5 ZDP je možno odečíst od základu daně příspěvek v úhrnu nejvýše 12000 Kč na penzijní pojištění uzavřené mezi poplatníkem a institucí penzijního pojištění za podmínky, že byla sjednána výplata plnění z penzijního pojištění až po 60 kal. měsících a současně nejdříve v roce dosažení věku 60 let. Vzhledem k tomu, že naše instituce tento produkt nenabízejí, mohlo se penzijní pojištění sjednat pouze v zahraničí. Pokud zaměstnanec předložil smlouvu o penzijním pojištění a potvrzení o zaplaceném příspěvku, je možné mu v rámci ročního zúčtování odečíst maximálně částku 12000 Kč. Přepočet zaplaceného pojistného z eura na Kč se provede přes jednotný kurz, který za rok 2014 vyhlásilo GFR pokynem D-20 (je přílohou DIS 2/2015). V tomto pokynu má euro kurz 27,55 Kč, takže zaměstnanci můžeme odečíst celých 12000 Kč, protože  $27,55 \times 600 = 16530$  Kč.

**V průběhu roku u nás nastoupil zaměstnanec, který si přinesl Potvrzení o zdanitelných příjmech od předchozího zaměstnavatele. Nyní při žádosti o provedení ročního zúčtování nám předložil ještě Potvrzení o zdanitelných příjmech z dohody o provedení práce (do 10000 Kč a srážková daň) od jiného zaměstnavatele. Můžeme u něho provést roční zúčtování záloh nebo si musí podat daňové přiznání?**

Pokud si tento zaměstnanec nebude chtít překlasifikovat srážkovou daň z dohody na daň zálohovou, můžete u něho roční zúčtování provést, protože srážková daň do ročního zúčtování záloh nevstupuje. Překlasifikace srážkové daně na zálohovou v daňovém přiznání by byla výhodná jen v případě nízkých příjmů zaměstnance a nevyčerpání slev na dani nebo daňového zvýhodnění na dítě. Pokud má zaměstnanec vyšší příjmy, nemusí Potvrzení o zdanitelných příjmech z dohody vůbec předkládat a my mu provedeme roční zúčtování...

**Jak je to se zahrnováním přeplatku z ročního zúčtování záloh za předchozí rok do vlastních příjmů druhého z manželů? V případě, že by se tento přeplatek do příjmů zahrnul, překročí manželka hranici 68000 Kč.**

Přeplatek z ročního zúčtování se do vlastních příjmů druhého z manželů zahrnuje, protože podle Pokynu GFR D-6 (a nově i Pokynu GFR D-22) se vlastními příjmy manželky/la rozumí úhrn všech vlastních příjmů dosažených ve zdaňovacím období nesnížených o daňové výdaje včetně příjmů, které podléhají srážkové dani nebo jsou osvobozeny od daně z příjmů fyzických osob nebo nejsou předmětem této daně. Jedinou výjimkou v zahrnování jsou pouze příjmy výslovně uvedené v § 35ba zákonu o daních z příjmů (např. dávky SSP, dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky sociální péče apod.).

**Tři naši zaměstnanci skončili v měsíci říjnu a potom se zaregistrovali na Úřadu práce. Nyní chtějí abychom jim udělali roční zúčtování záloh. Musí nám doložit potvrzení z Úřadu práce, že tam byli zaregistrováni?**

Údaj na straně 3 pod bodem 3 písm. b) (tj. další plátcí daně) se vyplňuje pouze v případě, že zaměstnanec měnil v průběhu roku zaměstnání a měl více plátců postupně. Vzhledem k tomu, že Úřad práce není plátcem daně (dávky v nezaměstnanosti jsou od daně osvobozeny), nemusí se údaje o době evidence na Úřadu práce uvádět.

**Zaměstnanec by si chtěl dodatečně za rok 2013 uplatnit slevu na manželku, která byla na mateřské dovolené, čerpala dovolenou na zotavenou a poté na rodičovské dovolené. Její příjem nepřesáhl v tomto roce 68000 Kč. Můžeme u zaměstnance provést opravu ročního zúčtování za rok 2013 nebo si musí podat daňové přiznání?**

Opravu ročního zúčtování záloh za předchozí roky je možné provést pouze v případě, že chyba vznikla vinou zaměstnavatele (tj. zaměstnanec si uplatňoval slevu na manželku, tzn., že ji vepsal do prohlášení k dani) a zaměstnavatel opomněl tuto slevu uplatnit. Ve Vašem případě se však jedná o to, že si zaměstnanec neuplatnil tuto slevu svou vinou, takže opravu daně může řešit pouze podáním daňového přiznání za rok 2013. Ještě upozorňujeme, že do vlastních příjmů druhého z manželů se započítává i peněžitá pomoc v mateřství a náhrada mzdy za čerpanou dovolenou...

**Syn našeho zaměstnance ukončil studium na VŠ zanecháním studia k 17. únoru 2014. Od 3. září 2014 se stal studentem jiné vysoké školy. Za kolik měsíců má náš zaměstnanec nárok na daňové zvýhodnění v roce 2014?**

Podle § 14 odst. 2 písm. c) zákona 117/95 Sb. o státní sociální podpoře se za soustavou přípravu na budoucí povolání považuje také doba od ukončení studia na VŠ do dne, kdy se dítě stalo studentem téže nebo jiné VŠ, pokud toto studium bezprostředně navazuje na ukončení studia na VŠ; nejdéle však doba 3 měsíců následujících po měsíci, kdy dítě ukončilo studium na VŠ. Vzhledem k tomu, že na novou VŠ nastoupil v nejbližším možném termínu, může se daňové zvýhodnění uplatnit i za měsíce březen, duben a květen. Podle § 35c odst. 10 lze daňové zvýhodnění uplatnit již od měsíce, kdy začíná soustavná příprava na budoucí povolání, tj. od měsíce září. Takže nárok bude na měsíce I. až V. a IX. až XII.

## **2/ POKYN GFŘ D-22 K JEDNOTNÉMU POSTUPU PŘI UPLATŇOVÁNÍ NĚKTERÝCH USTANOVENÍ ZÁKONA 586/1992 Sb. O DANÍCH Z PŘÍJMŮ**

Generální finanční ředitelství v zájmu zajištění jednotného uplatňování zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon"), vydává tento pokyn, který z hlediska použití nahrazuje pokyn D-6 uveřejněný ve Finančním zpravodaji č. 7/2011 včetně jeho oprav.

Tento **pokyn lze poprvé použít za zdaňovací období, které započalo v roce 2014.** Při uplatňování zákona se bere v úvahu vždy skutečný obsah právního úkonu nebo jiné skutečnosti rozhodné pro stanovení či vybrání daně, pokud je zastřený stavem formálně právním a liší se od něho. Jednotlivé skutečnosti je nutné posuzovat vždy ve vzájemné souvislosti.

Celý Pokyn D-22 najdete v příloze tohoto čísla v elektronické podobě. Z jednotlivých ustanovení tohoto Pokynu jsou pro naši práci nejdůležitější tato:

**K § 3 odst. 4 písm. j) bod 1.** – platí pouze pro zdaňovací období 2014 (zde bylo v roce 2014, že předmětem daně není majetkový prospěch vydlužitele při bezúročné zápůjčce)

Ustanovení se vztahuje i na peněžní zvýhodnění plynoucí poplatníkům s příjmy podle § 6 zákona v souvislosti s poskytováním bezúročných zápůjček od plátce daně z příjmů ze závislé činnosti. V případě, že je tomuto poplatníkovi **poskytnuta úročená zápůjčka, ustanovení § 3 odst. 4 písm. j) bod č. 1 zákona se nepoužije**. V těchto případech se jedná o příjem poplatníka podle § 6 odst. 1 písm. d) zákona, s použitím § 6 odst. 3 zákona pro určení úroku obvyklého.

*Naše poznámka: Zde je řešeno poskytování úročených zápůjček v roce 2014, pro bezúročné zápůjčky platilo, že nebyly v jakékoliv výši předmětem daně. Pro rok 2015 a roky následující bude platit to, co je uvedeno v tomto pokynu k § 6 odst. 3 a odst. 9 písm. v).*

#### K § 5 odst. 4

1. Pokud poplatník obdržel za některý kalendářní měsíc jen část čistého příjmu (mzdy), považuje se za příjem zaměstnance (v hrubém) v daném kalendářním roce také jen poměrná část zúčtovaného měsíčního příjmu, a to v poměru, v jakém byly uspokojeny jeho nároky v čisté výši. Příjmem v čisté výši se pro tyto účely rozumí úhrn zúčtovaných měsíčních příjmů (včetně zúčtovaných a již obdržených nepeněžních a dále jednorázových příjmů) snížený o příjmy od daně osvobozené a snížený o příslušné pojistné placené poplatníkem (zaměstnancem) a o zálohu na daň (po slevě). K případnému měsíčnímu daňovému bonusu se přitom nepřihlíží. To znamená, že se zjistí procento skutečně vyplaceného (obdrženého) čistého příjmu v poměru k čistému příjmu, který měl být poplatníkovi celkem za daný kalendářní měsíc řádně vyplacen, a tímto procentem se vypočte i poměrná výše tzv. hrubého (zdanitelného) příjmu, který se pak považuje za příjem poplatníka v daném kalendářním roce. Obdobně se postupuje při výpočtu poměrné části povinného pojistného placeného zaměstnavatelem a poměrné části sražené zálohy na daň. Nepřihlíží se přitom k příjmům, které jsou od daně z příjmů osvobozené. Procento pro výpočet poměrné části hrubé mzdy, povinného pojistného a sražené zálohy na daň se vypočte jako podíl částky částečně vyplaceného čistého příjmu a čistého příjmu, který měl být celkem za daný kalendářní měsíc vyplacen, vynásobený stem.

2. Procento obdrženého čistého příjmu se vypočte jako podíl částky obdrženého čistého příjmu a čistého příjmu, který měl být celkem za daný kalendářní měsíc obdržen, vynásobený stem, dle následujícího vzorce:

$$\text{Procento OČP} = \frac{\text{OČP}}{\text{ČP}} \times 100$$

Legenda:

- OČP = obdržený čistý příjem,
- ČP = čistý příjem, který měl poplatník celkem obdržet.

*Naše poznámka: tento postup se použije při výpočtu příjmu ze závislé činnosti v případě, že zaměstnanci byla vyplacena v kalendářním měsíci jen část čistého příjmu.*

K § 6 odst. 3 v případě sjednaného úroku a § 6 odst. 9 písm. v) v případě bezúročných zápůjček od zdaňovacího období 2015:

V případě, že je zaměstnanci poskytnuta úročená zápůjčka, popř. od zdaňovacího období 2015 bezúročná zápůjčka přesahuje-li limit uvedený v § 6 odst. 9 písm. v) zákona; ustanovení § 6 odst. 3 zákona se **použije jen pro částky nad stanovený limit, který je od daně osvobozen, tj. pro částky nad 300 000 Kč**, pak se pro určení výše úroku obvyklého použije následující výpočet.

Úrokem obvyklým se rozumí úrok, který je v době sjednání zápůjčky obvykle používán peněžními ústavy v místě při poskytování obdobných produktů (úvěrů) veřejnosti a za jakých úrokových podmínek. Výše úroku obvyklého nemusí být ale stejná po celou dobu splácení a plátce daně z příjmů ze závislé činnosti v tomto případě má povinnost přihlídnout k výši úroku obvykle používaného v příslušném čase (musí reagovat na změny). Při stanovení obvyklé výše úroku musí plátce daně z příjmů ze závislé činnosti vzít v úvahu všechny skutečnosti, za kterých jsou peněžními ústavy obdobné zápůjčky (úvěry) poskytovány a vybrat takový produkt, který se bude nejvíce blížit podmínkám, za jakých zápůjčku on sám poplatníkovi s příjmy ze závislé činnosti poskytuje. Takto vypočtený úrok se použije na nesplacené zůstatky jistin.

Tento výpočet se pro účely zdanění provádí nejméně jedenkrát za zdaňovací období (nejpozději při zúčtování mzdy za prosinec příslušného roku). Takto vypočtený úrok je zdanitelným příjmem poplatníka podle § 6 odst. 1 písm. d) zákona. V případě, kdy je sjednán se zaměstnancem úrok nižší než je úrok obvyklý, je zdanitelným příjmem rozdíl mezi obvyklým úrokem a sjednaným nižším úrokem.

*Naše poznámka: jestliže je úrok zdanitelným příjmem poplatníka podle § 6, podléhá i odvodu sociálního a zdravotního pojištění.*

#### K § 6 odst. 6

V případě, že zaměstnanci je poskytnuto bezplatně motorové vozidlo pro služební i soukromé účely, považuje se za příjem zaměstnance částka ve výši 1 % vstupní ceny vozidla za každý i započatý kalendářní měsíc jeho poskytnutí. To znamená, že v daném případě není rozhodující skutečnost, zda je toto vozidlo zaměstnancem pro soukromé účely v daném kalendářním měsíci skutečně použito a pro účely zdanění u zaměstnance zaměstnavatel tuto skutečnost nezkoumá.

*Naše poznámka: pokud nebude zaměstnanec vozidlo po určitou dobu delší než jeden kalendářní měsíc používat, je třeba smlouvu na toto období zrušit, aby se nemuselo přičítat 1% vstupní ceny vozidla.*

#### K § 6 odst. 7 písm. b)

Za příjem ze závislé činnosti se nepovažuje a předmětem daně není hodnota pracovního oblečení a pracovní obuvi určených zaměstnavatelem pro výkon zaměstnání. Ve smyslu tohoto ustanovení je za pracovní oblečení považováno tzv. jednotné pracovní oblečení (stejnokroje) poskytnuté zaměstnavatelem zaměstnancům (např. prodejních organizací, poskytovatelů služeb pohostinských, ubytovacích zařízení apod.), pokud plní zejména reklamní, propagační a organizační účely. Předpokladem je, že zaměstnavatel ve vnitřním předpise nebo smluvní strany v kolektivní smlouvě stanoví povinnost zaměstnanců používat pracovní oblečení pouze při výkonu zaměstnání a vymezí charakter a podobu jednotného pracovního oblečení a všech jeho součástí. Zaměstnavatel musí ale také zajistit, aby jednotné pracovní oblečení bylo trvale a viditelně označeno identifikačními znaky zaměstnavatele, čímž se rozumí např. obchodní jméno, ochranná známka, firemní

barvy apod. Další součástí jednotného pracovního oblečení, které nelze opatřit viditelným či trvalým označením by měly být poskytovány v přiměřené hodnotě a množství.

*Naše poznámka: podle tohoto pokynu (k § 24 odst. 1) jsou výdaje na pořízení jednotného pracovního oblečení vymezeného v tomto pokynu (k § 6 odst. 7 písm. b) a výdaje (náklady) na udržování jednotného pracovního oblečení daňovým výdajem zaměstnavatele.*

#### **K § 6 odst. 9 písm. d) a e)**

Plnění pro rodinné příslušníky zaměstnance podle § 6 odst. 9 písm. d) a e) zákona může zaměstnavatel pro daňové účely založit nejen na principu příbuzenského vztahu nebo na manželském svazku, ale i např. na faktickém soužití, neposkytuje-li zaměstnavatel plnění pro rodinné příslušníky zaměstnance podle zvláštního právního předpisu (např. podle vyhlášky č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění pozdějších předpisů).

*Naše poznámka: zde se může jednat např. o příspěvek družce a jejímu dítěti z předchozího vztahu apod.*

#### **K § 15 odst. 1**

1. Od základu daně lze hodnotu poskytnutých bezúplatných plnění (darů) odečíst v tom zdaňovacím období, ve kterém byly prokazatelně poskytnuty.

2. Za bezúplatná plnění (dar), jejichž hodnotu lze odečíst od základu daně, se považují i nepeněžní bezúplatná plnění včetně služeb, která se ocení, pokud není známa jejich cena, cenami zjištěnými podle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (§ 3 odst. 3 a § 23 odst. 6 zákona). Pokud již byla hodnota bezúplatně poskytnutého výkonu - služby zahrnuta do daňových výdajů, je nutno upravit daňové výdaje.

3. Jedním odběrem krve dárce se rozumí odběr krve a jejích složek (např. plasmy, krevních destiček, kostní dřeně a jiných složek) provedený v jednom dni, a to i v případě odběru více složek krve.

4. Dárcem krve pro účely zákona je osoba, které nepřísluší nárok na finanční odměnu s výjimkou účelně, hospodárně a prokazatelně vynaložených výdajů spojených s odběrem (např. doprava, občerstvení, apod.....), o které tato osoba požádá, a to celkem do maximální výše 5 % minimální mzdy (§ 32 odst. 2 zákona 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů). Uvedené účelně, hospodárně a prokazatelně vynaložené výdaje spojené s odběrem krve a jejích složek jsou od daně osvobozené v souladu s § 4 odst. 1 písm. j) zákona.

5. Poskytnutá bezúplatná plnění prokáže poskytovatel dokladem, ze kterého musí být patrné, kdo je příjemcem bezúplatného plnění, hodnota bezúplatného plnění, předmět bezúplatného plnění, účel, na který byl bezúplatně plnění poskytnut, a datum poskytnutí.

*Naše poznámka: zde bylo doplněno, že dárcem krve je ten komu nenáleží finanční odměna s výjimkou např. příspěvku na dopravu nebo občerstvení po odběru.*

#### **K § 15 odst. 3 a 4**

Za jiné úvěry poskytnuté stavební spořitelnou podle § 15 odst. 3 zákona v souvislosti s úvěrem ze stavebního spoření se považují např. tzv. překlenovací úvěry (meziúvěry). Za jiné úvěry podle § 15 odst. 3 zákona poskytnuté v souvislosti s hypotečním úvěrem lze považovat takové úvěry, které jsou poskytnuty na bytové potřeby, a to bez ohledu, zda jsou poskytnuty před poskytnutím hypotečního úvěru

(tzv. předhypoteční úvěr) nebo současně, příp. následně s hypotečním úvěrem (tzv. doplňkové úvěry k hypotečním úvěrům). Vždy však musí být z uzavřených smluv zřejmá souvislost s hypotečním úvěrem a s předmětnou bytovou potřebou.

2. Bytem se rozumí označení místa nikoliv věci, která je způsobilá být předmětem vlastnického práva (taková věc je označena jako jednotka podle §§ 1158-1222 občanského zákoníku).

3. Poplatník může uplatnit nárok na odpočet úroků ze základu daně za předpokladu, že je účastníkem smlouvy o úvěru a v případě bytové potřeby uvedené v § 15 odst. 3 písm. a) až c) zákona též jejím vlastníkem (spoluvlastníkem). Za účastníky smlouvy o úvěru se považují osoby, které jako dlužníci přejímají práva a povinnosti uvedené ve smlouvě o úvěru jakož i osoby, které i když nejsou uvedeny ve smlouvě o úvěru, závazek z úvěru převzaly nebo k závazku z úvěru přistoupily na základě následně uzavřené smlouvy o převzetí dluhu nebo o převzetí závazku. Ve smluvní praxi jsou dlužníci jako strany v úvěrové smlouvě označovány např. též jako spoludlužníci nebo klienti. Nepatří sem ručitelé.

4. Od základu daně poplatníka se odčítá úhrn úroků zaplacených z úvěru ze stavebního spoření a z hypotečního úvěru ve zdaňovacím období. Přitom není rozhodující, v jaké výši se na úhrnu zaplacených úroků podíleli jednotliví účastníci smlouvy o úvěru.

*Naše poznámka: zde je důležité, že se za úvěry považují i překlenovací úvěry, meziúvěry, předhypoteční úvěry nebo doplňkové úvěry k hypotečním úvěrům a dále je zde uvedeno, kdo se považuje za účastníka smlouvy (např. přistupitel k závazku, spoludlužník apod.).*

#### **K § 35ba odst. 1 písm. b)**

Vlastními příjmy manželky (manžela) se rozumí úhrn všech vlastních příjmů dosažených ve zdaňovacím období nesnížených o daňové výdaje (hrubý příjem) včetně příjmů, které podléhají srážkové dani nebo jsou osvobozeny od daně z příjmů fyzických osob nebo nejsou předmětem této daně. Nepřihlédne se však k příjmům uvedeným v § 3 odst. 4 písm. b) zákona a příjmům uvedeným v § 35ba odst. 1 písm.

b) zákona, které jsou taxativně v zákoně vymezené takto:

dávky státní sociální podpory (viz. zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“), tj.

a) dávky poskytované v závislosti na výši příjmu

1. přídavek na dítě,
2. příspěvek na bydlení,
3. porodné,

b) ostatní dávky

1. rodičovský příspěvek,
2. pohřebné,

dávky péstounské péče s výjimkou odměny péstouna podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, tj.

a) příspěvek na úhradu potřeb dítěte,

b) příspěvek při převzetí dítěte,

c) příspěvek na zakoupení osobního motorového vozidla,

d) příspěvek při ukončení péstounské péče,

dávky osobám se zdravotním postižením podle zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,

dávky pomoci v hmotné nouzi podle zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, tj.

1. příspěvek na živobytí,

2. doplatek na bydlení,

3. mimořádná okamžitá pomoc,

příspěvek na péči a sociální služby podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů,

státní příspěvky na penzijní připojištění se státním příspěvkem podle zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů,

státní příspěvky na doplňkové penzijní spoření,

státní příspěvky podle zákona o stavebním spoření a o státní podpoře stavebnímu spoření (viz. zákon č. 96/1993 Sb. a zákon č. 42/1994 Sb.),

stipendium poskytované studujícím soustavně se připravujícím na budoucí povolání (soustavná příprava na budoucí povolání se posuzuje podle zákona o státní sociální podpoře),

příjem plynoucí z důvodu péče o blízkou nebo jinou osobu, která má nárok na příspěvek na péči podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, který je od daně osvobozen podle § 4 zákona.

Do vlastního příjmu manželky (manžela) se zahrnují veškeré příjmy s výjimkou příjmů uvedených v tomto ustanovení zákona. Do vlastního příjmu manželky (manžela) se zahrnují příjmy dosažené v daném zdaňovacím období, tj. od 1. ledna do 31. prosince daného kalendářního roku, bez ohledu na skutečnost, zda jde o dávky jako je peněžitá pomoc v mateřství, nemocenské, ošetrovné, podpora v nezaměstnanosti či jiné příjmy. To znamená, že tyto dávky vyplacené v lednu daného kalendářního roku se započítávají do vlastního příjmu manželky/manžela ve zdaňovacím období, ve kterém jsou vyplaceny. U příjmů ze závislé činnosti (§ 6) se postupuje podle § 5 odst. 4 zákona, tj. příjmy ze závislé činnosti vyplacené nebo obdržené poplatníkem nejdéle do 31 dnů po skončení zdaňovacího období, za které byly dosažené, se považují za příjmy vyplacené nebo obdržené v tomto zdaňovacím období.

U manželů, kteří mají majetek ve společném jmění, se dále do vlastního příjmu manželky (manžela) pro účely slevy podle tohoto písmene nezahrnuje příjem, který plyne druhému z manželů (např. nemovitá věc ve společném jmění manželů je vložena do obchodního majetku podnikajícího manžela a případný příjem z nájmu této nemovité věci se zdaňuje u manžela, který má nemovitou věc vloženou do obchodního majetku – viz. § 7 zákona); příjem, který se pro účely daně z příjmů považuje za příjem druhého z manželů (např. příjmy z nájmu nemovité věci ve společném jmění manželů) se zdaňuje jen u jednoho z nich (viz. § 9 odst. 2 zákona nebo příjem z prodeje nemovité věci nezahrnuté v obchodním majetku, se rovněž zdaňuje jen u jednoho z nich – viz. § 10 zákona).

V případě, že rodiče nežijí spolu, upraví soud rozsah jejich vyživovací povinnosti nebo schválí jejich dohodu o výši výživného (viz § 910 a násl. občanského zákoníku). Toto výživné je určeno jen dítěti a do vlastního příjmu manželky (manžela) se nezahrnuje. Částky přijaté nad rámec takto stanoveného výživného se do vlastního příjmu započítávají.

*Naše poznámka: zde jsou jednak znovu uvedeny příjmy, které se nezahrnují do vlastních příjmů (jsou i v § 35ba odst. 1 písm. b) a dále je zde upřesněno, jak postupovat se zahrnováním příjmů do příjmů druhého z manželů v některých situacích.*

K § 35c a § 35d a navazující ustanovení ve vztahu k daňovému zvýhodnění (od zdaňovacího období 2015)

Nárok na daňové zvýhodnění má poplatník, za předpokladu, že se jedná o dítě vyživované tímto poplatníkem podle § 35c odst. 6 zákona a žijícím s poplatníkem v jeho společně hospodařící domácnosti. V rámci jedné společně hospodařící domácnosti poplatníka může být za stejné období „uplatněn nárok ve výši na“ – jedno dítě pouze 1x, na druhé dítě pouze 1x, ostatní vyživované děti poplatníkem – ve výši na třetí a každé další vyživované dítě. Při uplatnění nároku ve výši „na....“ není rozhodující věk dítěte, ale jedná se o dohodu (vůli) poplatníků v rámci jedné hospodařící domácnosti, kteří mohou uplatnit daňové zvýhodnění. U druha a družky je nutné pro určení společně hospodařící domácnosti ve vztahu k daňovému zvýhodnění a následně uplatnění nároku (zejména v průběhu roku u zaměstnavatele) vždy posuzovat společně hospodařící domácnost ve vztahu k vyživovaným dětem poplatníka, přičemž při samotném uplatnění nároku je nutné nejdříve vypořádat „děti společné“ a následně uplatnit nárok na děti, které jsou vyživované pouze pro jednoho z poplatníků (druha/družku), tzn. vyživované děti, na které nemůže uplatnit nárok druhý z poplatníků.

*Naše poznámka: zde je uveden postup, podle kterého se mají „vypořádávat děti“, které patří do společně hospodařící domácnosti a ty které nepatří do společně hospodařící domácnosti.*

#### **K § 35c odst. 6**

Za dítě převzaté do péče nahrazující péči rodičů se považuje dítě, jež bylo převzato do této péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu, dítě, jehož rodič zemřel, a dítě manžela, které mu bylo svěřeno do výchovy rozhodnutím soudu.

#### **K § 38k odst. 6**

Poplatník může podepsat prohlášení k dani podle § 38k odst. 4 zákona na stejné období kalendářního roku pouze u jednoho plátce daně a tuto skutečnost musí také v prohlášení uvést. Změní-li poplatník v průběhu kalendářního měsíce tzv. hlavního zaměstnavatele (jestliže pobírá mzdu v tomto měsíci od více plátců daně, ale postupně za sebou), může pro účely výpočtu zálohy na daň podepsat prohlášení k dani podle § 38k odst. 4 zákona na další část kalendářního měsíce též u nového plátce, a to v zákonné lhůtě do 30 dnů po nástupu do zaměstnání. Oba plátců daně mu pak za tento kalendářní měsíc vypočtou zálohu měsíční sazbou daně podle § 38h odst. 2 zákona ale měsíční slevu na dani podle § 35ba zákona a měsíční daňové zvýhodnění může poskytnout poplatníkovi pouze jeden z nich (§ 38k odst. 3 zákona); činí tak zpravidla ten, od kterého poplatník odchází.

*Naše poznámka: zde je řešen jediný možný případ, kdy může poplatník podepsat prohlášení k dani pro více plátců v jednom kalendářním měsíci.*

#### **K § 38l odst. 1**

Za nutné náležitosti potvrzení stavební spořitelny nebo banky, o částce úroků z úvěru ze stavebního spoření, z hypotečního úvěru, popř. z úvěru poskytnutého stavební spořitelnou nebo bankou v souvislosti s úvěrem ze stavebního spoření nebo s hypotečním úvěrem se nepovažuje originál razítka stavební spořitelny či banky a podpisu, pokud se jedná o písemnost, z které lze vyvodit, že byla vyhotovena stavební spořitelnou nebo bankou pro určitého poplatníka.

*Naše poznámka: tento postup již v současné době uplatňují také penzijní společnosti nebo pojišťovny, které posílají potvrzení o zaplacených částkách elektronicky na námi uvedenou emailovou adresu...*

**K § 38I odst. 2 písm. e) a odst. 3 písm. d)**

Pokud poplatník nebo zletilé dítě, na něž poplatník uplatňuje daňové zvýhodnění, studuje na střední nebo vysoké škole v cizině, prokáže poplatník nárok na uplatnění slevy na dani podle § 35ba odst. 1 písm. f) zákona nebo na daňové zvýhodnění podle § 35c odst. 6 písm. b) bod 1. zákona u plátce daně potvrzením o studiu vydaném zahraniční školou na určité období a v souladu se zvláštním právním předpisem o státní sociální podpoře rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, že takové studium na škole v cizině je postaveno na roveň studia na středních nebo vysokých školách v České republice. Za soustavnou přípravu na budoucí povolání se považuje i doba školních prázdnin souvisejících se studiem v cizině, i když se jejich doba bude lišit od doby školních prázdnin v České republice.

*Naše poznámka: studium v cizině je vždy potřeba doložit potvrzením o studiu od zahraniční školy (pochopitelně přeložené do češtiny) a rozhodnutím Ministerstva školství, že toto studium je postaveno na roveň studia na školách v České republice. O rozhodnutí Ministerstva školství žádá poplatník nikoliv jeho zaměstnavatel...*

**K § 38I odst. 3**

I v případě svěření dítěte do střídavé výchovy obou rodičů na základě rozhodnutí soudu je z hlediska uplatnění daňového zvýhodnění rozhodující, se kterým z rodičů nezletilé dítě žije ve společně hospodařící domácnosti. Nerozhoduje tedy, jakým způsobem se oba výchovně způsobilí rodiče o péči o dítě v pravidelných časových intervalech střídají. Přitom rozhodnutím soudu o svěření dítěte do střídavé výchovy obou rodičů není rozhodnuto o tom, se kterým z rodičů bude žít dítě trvale ve společně hospodařící domácnosti. Příslušnost ke společně hospodařící domácnosti u nezletilých dětí stanoví dohoda rodičů, jinak by musel o této skutečnosti rozhodnout soud. Osoba (i dítě) může být ale příslušníkem pouze jedné společně hospodařící domácnosti. To znamená, že daňové zvýhodnění na dítě svěřené do střídavé výchovy obou rodičů může uplatňovat každý z rodičů ve zdaňovacím období pouze po dobu, ve které je dítě příslušníkem jeho společně hospodařící domácnosti, tj. po několik kalendářních měsíců. U dítěte, které je svěřeno soudem do střídavé výchovy obou rodičů, nelze ale vyloučit ani dohodu rodičů, že toto dítě bude žít nadále ve společně hospodařící domácnosti jen s jedním z nich, tzn. bez ohledu na rozhodnutí soudu o střídavé výchově obou rodičů. Za těchto okolností bude pak daňové zvýhodnění uplatňovat po celé zdaňovací období jen jeden rodič a druhému z rodičů daňové zvýhodnění náležet nebude. Rovněž v případě střídavého uplatňování daňového zvýhodnění na dítě musí mezi rodiči existovat shoda, aby nedocházelo ke dvojímu uplatňování daňové úlevy. Jestliže se rodiče na způsobu uplatnění daňového zvýhodnění na dítě svěřené do střídavé výchovy nedohodnou, nelze než doporučit, aby si jej uplatnili až po uplynutí zdaňovacího období ve svých daňových přiznáních u správce daně.

Skutečnost, že dítě žije s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti, prokazuje zaměstnanec u zaměstnavatele svým čestným prohlášením na tiskopisu Prohlášení k dani. Jedná-li se o dítě svěřené do střídavé výchovy obou rodičů, nebo v případě nesezdaných rodičů při absenci podrobnější úpravy v zákoně lze doporučit, aby zaměstnanec doložil, že druhý z rodičů daňové zvýhodnění na dané dítě ve zdaňovacím období neuplatňuje, resp. že je uplatňuje, ale jen po určitou dobu (např.

jeho čestným prohlášením), a je-li tento druhý z rodičů zaměstnan, také potvrzením jeho zaměstnavatele.

*Naše poznámka: v případě, že jsou rodiče dítěte svěřeného do střídavé péče komunikativní, je možný jakýkoliv postup při uplatňování daňového zvýhodnění...*

### 3/ DAŇOVÉ ZVÝHODNĚNÍ NA DĚTI V ROCE 2015 A NEPŘEDLOŽENÍ POTVRZENÍ O STUDIU V PRŮBĚHU ROKU

V souvislosti se změnami v uplatňování daňového zvýhodnění na děti v diferencované výši se objevily dotazy, jak se bude postupovat v případě, že zaměstnanec nepředloží včas potvrzení o studiu na některé z dětí. V těchto případech by se podle některých pracovníků finanční správy muselo zastavit poskytování daňového zvýhodnění na všechny děti... Toto zastavení poskytování daňového zvýhodnění na všechny děti by mohlo ale u některých zaměstnanců způsobit finanční problémy, protože pokud má někdo např. 3 děti, tak by přišel o 3851 Kč (1117+1317+1417), což by mohlo ve svých důsledcích zapříčinit např. včasné nezaplacení inkasa, poplatků apod.

**Jakým způsobem bude třeba vzniklou situaci řešit, aby zaměstnanec nepřišel o daňové zvýhodnění na všechny děti?**

Např. zaměstnanec si uplatňuje 3 děti, které má uvedeny v Prohlášení k dani takto:

| Jméno(-a) | Příjmení | Rodné číslo | Uplatňuji nárok ve výši stanovené na /7 |
|-----------|----------|-------------|-----------------------------------------|
| A         | ...      | ...         | 1                                       |
| B         | ...      | ...         | 2                                       |
| C         | ...      | ...         | 3                                       |

Dítě je A je nezletilé, takže potvrzení o studiu nepotřebuje. Dítě B studuje na VŠ a má potvrzení o studiu na třetí semestr do 28. 2. 2015. Dítě C studuje rovněž VŠ a má potvrzení na akademický rok 2014/2015. Na dítě B zaměstnanec nepředložil potvrzení o studiu na čtvrtý semestr ani do konce měsíce března 2015. Zaměstnavatel by měl v tomto případě zastavit poskytování daňového zvýhodnění na všechny děti. Aby si mohl uplatnit daňové zvýhodnění alespoň na dítě A a C, měl by zaměstnanec na druhé straně v Prohlášení k dani do změn, které nastaly v průběhu zdaňovacího období uvést

| Druh změny       | Změna nastala | Datum podpisu | Podpis poplatníka                       |
|------------------|---------------|---------------|-----------------------------------------|
| konec studia u B | 28.2.2015     | 28.2.2015     | ...                                     |
| Jméno(-a)        | Příjmení      | Rodné číslo   | Uplatňuji nárok ve výši stanovené na /7 |
| A                | ...           | ...           | 1                                       |
| C                | ...           | ...           | 2                                       |

Pokud by to takto zaměstnanec uvedl do Prohlášení k dani, náleželo by mu daňové zvýhodnění na dítě A ve výši 1117 Kč a dítě C ve výši 1317 Kč.

Pokud zaměstnanec předloží potvrzení o studiu dítěte B později, měl by toto nahlásit změnou v Prohlášení k dani a zaměstnavatel by potom opět poskytoval daňové zvýhodnění na všechny 3 děti.

Problémy, které vzniknou tím, že nám zaměstnanec včas nenahlásí, že dítě přestalo studovat a my budeme muset provést opravy záloh v předchozích měsících si projdeme v příštím čísle informačního servisu.

**4/ ODPOVĚDI NA DOTAZY**

**2/2015 Máme zaměstnance, který pracuje na dohodu o provedení práce po celý rok a jeho měsíční odměna je do 10000 Kč. Můžeme tomuto zaměstnanci poskytnout příspěvek na doplňkové penzijní spoření nebo životní pojištění? V případě, že ano, tak v jaké výši?**

*Příjem z dohody o provedení práce je příjmem ze závislé činnosti podle § 6 odst. 1 písm. a) ZDP. Podle § 6 odst. 2 ZDP je poplatník s příjmy ze závislé činnosti dále označen jako „zaměstnanec“ a plátce příjmu jako „zaměstnavatel“. Podle § 6 odst. 9 písm. p) ZDP je od daně z příjmů osvobozena platba zaměstnavatele v celkovém úhrnu nejvýše 30000 Kč ročně jako příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem nebo příspěvek na doplňkové penzijní spoření poukázaný na účet jeho zaměstnance u penzijní společnosti. Obdobně to platí i u příspěvku na soukromé životní pojištění. Z toho vyplývá, že zaměstnavatel může na některý z těchto titulů přispívat i svému zaměstnanci, který pracuje na dohodu o provedení práce. Výše maximálního, od daně osvobozeného příspěvku, je i v tomto případě 30000 Kč.*

**3/2015 Bude si moci podnikatel, který uplatňuje výdajový paušál (60% nebo 80%) uplatnit výdaje tímto způsobem i v případě, že jeho příjmy za rok 2015 přesáhnou 2000000 Kč?**

*V případě uplatnění výdajového paušálu 60% resp. 80%, si může podnikatel uplatnit výdaje maximálně do částky 1600000 Kč u 60% paušálu nebo do částky 1200000 Kč u 80% paušálu. Nic ovšem nebrání tomu, aby měl příjmy vyšší než 2000000 Kč a použil výdajový paušál. Např. v případě příjmů ve výši 2650000 Kč a výdajovém paušálu 60% si bude moci uplatnit výdaje maximálně 1200000 Kč, takže základem daně u něho bude 1450000 (2650000-1200000), tzn., že z částky nad 2000000 Kč se již neuplatní žádné výdaje...*

**4/2015 Zaměstnanci se stal úraz v době přestávky na jídlo a oddech. Můžeme tento úraz považovat za pracovní, pokud se stal zaměstnanci v areálu zaměstnavatele?**

*Podle § 380 odst. 1 ZP je pracovním úrazem poškození zdraví došlo-li k němu při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. V přímé souvislosti s plněním úkolů jsou podle § 274 odst. 1 ZP úkony potřebné k výkonu práce a úkony během práce obvyklé a úkony obvyklé v době přestávky na jídlo a oddech konané v objektu zaměstnavatele... Z toho vyplývá, že pokud se stal pracovní úraz v době oběda v areálu zaměstnavatele, jedná se o pracovní úraz.*

Závěrečný pozdrav se týká pravidel zákona a je opět od pana MURPHYHO:

\*\*\*\*\*

**AŤ DĚLÁTE COKOLI, VŽDYCKY SE NAJDE NĚJAKÉ USTANOVENÍ,  
PODLE KTERÉHO MŮŽETE BÝT ZA SVOU ČINNOST POPOTAHOVÁN.**

\*\*\*\*\*